

hraj ZAkraj

Aký chcete kraj v roku 2030?

Diskusie s mládežou

Región Horné Považie, Kysuce

VZDELÁVANIE

Čo chýba mladým ľuďom? (Špecifikovanie problémov)

- odborné školy, gymnázia majú nedostatok pomôcok k výuke
- chýba príjemné prostredie pre učiteľov a žiakov
- neefektívna forma výučby pri jednotlivých predmetoch, vidieť a počuť nové učivo, nie písať poznámky, ktoré nikdy nepoužijeme
- viac foriem cestovania - spoznávania sa so školami v iných krajinách
- chýbajúce financie v tomto sektore
- veľa domácich úloh a písomiek
- nedostatok prepájania vzdelávania s praxou
- chýba voľný čas
- nedostatok pomôcok pri vyučovaní
- sedíme niekedy 7-9 hodín v škole
- študenti sú demotivovaní a nechcú vzdelávať
- modernejšie formy vzdelávania
- prepojenie s praxou
- učitelia/učiteľské zbory sú prestarnuté
- efektívne vzdelávanie
- spolupráca s vysokými školami
- rozšírenejší minierasmus+
- vybavenie škôl po technickej stránke - aj keď je niekto chorý môže sa pripojiť na vyučovanie, aby mal aspoň výklad od učiteľov, ale stále bude mať chýbanie.
- nedostatok učiteľov počas pandemickej situácie
- motivácia žiakov, chýba chuť vzdelávať sa a pracovať na sebe
- učitelia nie sú ochotní zmeniť ich zaužívané spôsoby učenia
- chýba motivácia pre mládež sa učiť
- neaktualizované informácie, zastarané veci sa učíme
- vzdelanie k témam ako duševné zdravie, prekonávanie stresu/prokrastinácie...
- nedostatok praxe

Aké riešenia navrhujete?

- motivovať mladých k štúdiu pedagogiky a učiteľstva - zvýšením platu/zlepšením podmienok
- odmeňovanie učiteľov za účasť na školeniach a snahu zlepšovať ich hodiny
- edukácia učiteľov k novým formám
- používanie vzdelávacích metód typických pre neformálne vzdelávanie aj vo formálnom vzdelávaní
- aktualizovať učebné osnovy
- zabezpečiť dostatok nových učebníc
- modernejšia technika na školách

- väčšie množstvo vzdelávaní pre dobrovoľníkov či už v ŽSR, mládežníckych parlamentoch, organizáciách...
- viac možností pre Erasmus, výmeny a spoznávanie iných foriem vyučovania
- väčšia spolupráca s firmami a inštitúciami
- viac vonkajších aktivít
- Martin: spolupráca medzi žiakmi, zrušenie známok, domácich úloh...
- tvrdá reforma školstva
- príprava študentov na vysoké školy/univerzity už na stredných školách
- sieťovanie ľudí pracujúcich s mládežou, stretnutia pre nich, kde by sa mohli vzájomne obohatiť
- ponúknuť informácie žiakom aj z iných uhlov pohľadu
- zrušenie maturitných skúšok
- investovanie do odborných zamestnancov škôl - inkluzívnych tímov - aby boli skutočnými odborníkmi (kariérnych/ výchovných poradcov, šk. psychológov, soc. a špec. pedagógov)
- zvýšenie povedomia o minierasme na stredných školách/ obnovenie tohto projektu = prepojenie SŠ a VŠ
- zameranie sa na výučbu soft skills - v čase vyučovania, ale aj mimo neho (spolupráca s odborníkmi)
- krajšie prostredie našich škôl
- kvalitnejšia výučba cudzích jazykov
- motivácia zážitkovým vzdelávaním
- zlepšiť formy stravovania
- efektívne aktivity v oblasti prevencie závislosti

KULTÚRA

Čo chýba mladým ľuďom?

- aj na odborných školách zrealizovať umelecké krúžky
- renovácia kultúrnych pamiatok (pohľad do minulosti)
- učitelia nebývajú ochotní upustiť hodinu, kvôli kultúrnemu podujatiu
- mladí ľudia nevedia diskutovať – komunikovať v rámci kultúry
- ľudia sú bohužiaľ rasistický a xenofóbni
- študenti/študentky sa necítia bezpečne: behávanie, chýba osvetlenie trás
- mladí ľudia sú needukovaní v normálnom spoločenskom živote
- priestor na diskusiu o rôznych spoločenských témach
- vyvracanie hoaxov v rôznych oblastiach
- chýba motivácia žiakov k ich záľubám
- zveľaďovať kultúrne strediská, snažiť sa o skrášlenie každodenného života v meste

Aké riešenia navrhujete?

- viac kultúrnych podujatí pre lepšiu výuku
- dať školám takúto možnosť, financie na vytvorenie miestnosti pre takéto činnosti
- webináre/prednášky/školenia/krúžky: ku komunikácií, k novým spôsobom videnia a myslenia, kritické myslenie
- zapojiť študentov do prác: čistenie lesoparku a pod.

- viac kultúrnych priestorov napr. aj na sídliskách
- viac kultúrnych workshopov
- krúžok alebo niečo na ten na spôsob verejného prednášania, aby sa ľudia naučili rozprávať otvorene a nehanbili sa
- zvyšovať povedomie o násilí/kurzy

ŠPORT

Čo chýba mladým ľuďom?

- veľká multifunkčná hala
- viac možností športu na školách aj mimo nich
- viac cyklotrias
- viac športových klubov voľných pre verejnosť
- na školách je možné praktizovať len zopár športov, nemáme moc na výber
- viac športových súťaží medzi školami
- chýba veľké športovisko kde by sa nachádzala atletická dráha, fitness plávanie, haly beach, volejbalové kurty, futbalové ihrisko (všetky športy na jednom mieste) využiť existujúce budovy
- žilinské Vodné dielov Žiline nie je osvetlené
- dokončiť cyklotrasu od Budatína k vodnému dielu
- zľavy pre študentov na šport

Aké riešenia navrhujete?

- vybudovať tartanové ihrisko na Hájiku a ďalších sídliskách
- motivovať deti k športu, napríklad odznakmi zdatnosti
- budovanie ihrísk a cyklotrás
- vybudovanie volejbalových ihrísk, ktoré by sa dali využívať aj v zime (napr. Draždiak v BA)
- viac športových akcií v meste
- renovácia telocviční
- Martin: lesik trails, pumptrack, využitie vodného diela, športová hala "korytnačka"
- využiť vodne dielo ako oddychovú zónu, pláže, stánky s jedlom atď

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Čo chýba mladým ľuďom?

- čisté ovzdušie -ľudia pália odpad
- je málo recyklačných košov v mestách
- málo smetných košov vonku a pri lavičkách
- dostatok kompostov
- smetiari by recyklovali aj školský odpad, nedávali to do jedného spoločného smetiaka
- naši rovesníci nevedia, kde majú čo vyhadzovať
- veľa svetelného, reklamného a akustického smogu
- v školách/internátoch sa nerecykluje

- osвета mladých ľudí, ktorí produkujú odpad
- spoje verejnej dopravy (mohlo by chodiť viac autobusov, vlakov...) budovanie železníc
- výrub lesov a nevysádzanie nových stromčekov
- enormné zvýšenie ceny lístkov v MHD v Žiline
- výsadba stromčekov, malo by sa podľa zákona vysádzať stromy, ak sú vyrúbané, ale robí sa to?
- vylesňovanie
- problém čiernych skládok
- vytvoriť koše na cigarety a následne ho využiť ako zmes do asfaltu
- na Hájiku v Žiline je problém s divou zverou, ktorá otvára koše a následne ich prevracia, čo spôsobuje znečistenie prostredia odpadkami, preto by sa mohli vybudovať polopodzemné koše na Hájiku a iných oblastiach, kde majú podobný problém

Aké riešenia navrhujete?

- zväčšiť počet autobusových liniek (časy), aby ľudia viac využívali autobusovú dopravu a tým vytvárali menšie znečistenie
- zvýšenie množstva zberných nádob na bioodpad v meste Žilina
- propagovať používanie MHD ako čistejšej formy prepravy
- nové koše na recyklovanie na školy a internáty
- vzdelávanie v oblasti environmentalistiky, podpora recyklácie na školách
- viac recyklačných košov na viacerých miestach
- viac dobrovoľníckych aktivít na čistenie riek/lesov/lúk
- propagovanie udržateľnosti a zredukovanie plastových fliaš
- učenie malých detí o recyklácii a jej potrebe
- častejšie vyvážanie košov na separovaný odpad
- obmedzenie reklamných plôch
- venovať sa viac na školách enviromentálnej výchove a osvete
- využívať kúrenie plynom nie drevom (zabrániť vylesňovaniu)
- vytvoriť zelené strechy
- budovanie komunitných záhrad, včelínov v mestách
- pravidelné čistenie miest,
- využívanie odpadu v školách/škôlkach
- kŕmenie/ochrana zvieratiek
- projekt súvisiaci s výsadbou stromov
- budovanie kŕmidiel pre vtáky, domčekov pre hmyz
- sprísnenie zákonov na ochranu prírody

Čo pomôže mladým ľuďom, aby po skončení štúdia ostali v Žilinskom kraji?

- podporovať život aj mimo mesta
- podporovať súdržnosť medzi študentami rôznych škôl
- podpora mladých rodín a ich ekonomického štartu
- kvalitné investície do kraja

- skutočné riešenie parkovacej otázky na sídliskách
- Investície do obnovy Žiliny, Čadce, Kysuckého Nového Mesta a zároveň investovať do ochrany pamiatok
- podpora študentov už za čias ich štúdia
- naštartovať/mladé rodiny, mladých ľudí/
- nie len kraj, ale celoslovenský problém : ak by sme chceli aby tu ľudia ostali a nechodili do zahraničia, treba niečo urobiť s vysokými daňami a nízkymi platmi
- viac možností na bývanie pre mladé rodiny
- zlepšenie a väčšie využitie MHD
- nedostatočné vybavenie pracovísk
- dostatok miest v materských školách pre deti
- zníženie poplatkov za pozemky/nehnutelnosti
- lepšie školstvo a zdravotníctvo-moderné
- keď je mesto čisté/dobre vyzerá, motivuje to mladých ostať
- zlepšiť nevyhovujúce podmienky k profesionálnym výkonom
- starostlivosť o zamestnancov (poukazy, poďakovať im za prácu...)
- firmy by mali naviazať kontakty/spoluprácu už počas štúdií
- viac možností práce vonku – mimo SVK
- krajšie a kultúrnejšie mesto s dostatkom aktivít pre aktívne trávenie voľného času
- dostatok dobre platených pracovných miest
- ohodnotiť prácu adekvátnym platom
- vyriešiť dopravu a stav ciest!
- zlepšiť dôveru v authority

Aký región chcem mať v roku 2030?

- atraktívny pre život
- inovatívny
- moderný
- sociálne stabilný
- slobodný
- s moderným pohľadom na svet, bez diskriminácie
- otvorený novým možnostiam
- rešpektujúci práva

Aký kraj chcem mať v roku 2030?

- moderný, prívetivý, otvorený novým možnostiam
- zelený
- plný možností pre mladých ľudí, aby tak rýchlo neupadli do stereotypu
- dobre fungujúci naprieč všetkými rezortmi
- podporujúci aj oddych
- moderný, s kvalitnými možnostami vzdelania
- ekologický, aktívny, inovatívny
- otvorený novým možnostiam

- rešpektujúci práva

EUROFONDY V ŽILINSKOM KRAJI

Prerozdelenie finančných prostriedkov podľa priorít:

1. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
2. KULTÚRA
3. VZDELÁVANIE
4. INÉ /zdravotníctvo, pracovné miesta/
5. ŠPORT

Región LIPTOV A TURIEC

VZDELÁVANIE

Čo chýba mladým ľuďom? (Špecifikovanie problémov)

- viac možností získať prax
- mimoškolské benefity (napríklad väčšie zľavy na čokoľvek) pre študentov mimo školy
- vyučovania je pre študentov nezábavné a zastaralé, Bolo by potrebné viac praktických úloh do života, poprípade nejaké miesto na stretávanie sa
- viac predmetov ktoré žiakov zaujímajú, aby sa mohli posúvať aj vo veciach, ktoré nie sú úplne bežné a nepatria medzi základné vzdelanie
- viac prístupného neformálneho vzdelávania v rámci každého mesta - splniť predstavy svojich rodičov, školenia, ktoré sú zamerané na motiváciu učiť sa
- V meste MARTIN - na školách chýba priestor na voľnosť, na rozvíjanie osobnosti ako samotnej, chýba seberealizácia-učiť sa svojim tempom a nie podľa osnov
- modernejšie vzdelávanie – zastaralé pomôcky treba nahradiť novou technikou, chýba vzdelávanie pedagógov
- viac rozbehnúť projekt Erasmus+ na školách
- študentské voľnočasové priestory (stredoškolské) niečo ako vysokoškolské študovne/klubovne
- študentom chýba motivácia sa učiť
- viac možností pre mimoškolské vzdelávanie (neformálne prednášky, workshopy)
- praktická a interaktívna výučba-ukázať nám praktické príklady zo života, kde to budeme potrebovať, vieme poučky, ale nevieme to použiť v praxi
- dôraz na lepšiu prácu s informačnými technológiami- učebnice a pomôcky sú zastaralé
- využívanie viac elektronických zariadení, tabletov a počítačov v rámci výučby
- študentom chýba priestor, kde sa môžu stretávať a plniť skupinové zadania, priestor, kde sa môžu zoznamovať a spoznávať v rámci mesta, kde sa môžu žiaci stredných škôl stretávať

Aké riešenia navrhujete?

- zariadenie školských priestorov
- viac času v učebných plánoch na praktické a interaktívne cvičenia, ktoré by žiakom pomohli si učivo lepšie zapamätať, ale taktiež by zatraktívnilo výučbu
- vylepšenie interných priestorov
- uvoľniť zo striktnnej formy výučby a nechať žiakom viac priestoru na seberealizáciu, na ich nápady, nechať im otvorené možnosti
- "kampus"
- miesta určené pre neformálne vzdelávanie
- požiadať o navýšenie eurofondov v oblasti vzdelávania- erasmus+
- spolupráca škôl s firmami/pracoviskami, aby sa žiaci dostali do kontaktu s prácou, o ktorú by mali záujem
- podpora zážitkového učenia
- zamerať sa viac na praktické veci do života, ktoré vieme využiť v reálnom živote

KULTÚRA

Čo chýba mladým ľuďom?

- málo kultúrnych podujatí pre mladých v mestách - iniciatíva prichádza od podnikov/súkromný sektor, nie od miest, štátu
- viac mládežníckych divadiel - mladý ľudia, ktorí nemajú možnosť sa na školách zapojiť do hodín tvorivej dramatiky, aby sa mohli realizovať alebo počas vyučovania slovenčiny by si mohli mohli pozrieť divadelné spracovanie, aby si to mohli lepšie predstaviť a zapamätať.

Aké riešenia navrhujete?

- propagácia školení, napríklad červený kríž
- viac divadelných prestavení určených pre školy (napríklad zinscenované hry z povinného čítania)
- vytvoriť priestor pre kultúrne podujatia pre mladých organizované mladými, podporovať organizácie ktoré sa tým zaoberajú

ŠPORT

Čo chýba mladým ľuďom?

- športové podujatia, viac priestoru na voľnočasové športové aktivity
- Liptovský Hrádok - vybudovanie vonkajších priestorov na cvičenie (napríklad workoutové ihriská)
- zmodernizovanie športových pomôcok v škole

Aké riešenia navrhujete?

- športové podujatia, viac priestoru na voľnočasové športové aktivity
- v Martine - rekonštrukcia plavárne a letného kúpaliska
- rekonštrukcia športovej haly na Podháji v Martine

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Čo chýba mladým ľuďom?

- lepšia starostlivosť o lesy - veľký radový výrub lesov
- množstvo zbytočných plastov
- málo parkov
- podpora triedenia odpadu na verejnom priestranstve
- sáčky na zber výkalov po psoch pri košoch
- viac akcií na zber odpadu
- parky a príroda znečistená v zlom stave
- aktívnejšie riešenie problémov so zverov (medvede/diviaky)
- na školách väčšinou nie sú koše na recyklovanie a ak aj áno tak ich je buď málo alebo je iba kôš na papier
- málo ľudí triedi odpad

Aké riešenia navrhujete?

- viac smetných košov na recyklovaný odpad (napríklad v centrách miest)
- osвета študentov na recyklovanie prostredníctvom učiteľov
- podpora projektu „Zelená škola“
- vyzývať žiakov aj na školách k recyklovaniu a viesť ich k tomu
- mládežnícke organizácie by mohli zrealizovať nejaké ekologické workshopy, spoločné zbieranie odpadkov pre mladých
- robiť skôr výberový výrub
- školské akcie v rámci životného prostredia (napr. čistenie životného p. v okolí, kŕmenie zvierat v lesoch, podpora útulkov...)

ČO POMÔŽE MLADÝM ĽUĐOM, ABY PO SKONČENÍ ŠTÚDIA OSTALI V ŽILINSKOM KRAJI?

- väčší výber a viac možností či už v štúdiu alebo v oblasti pracovných ponúk
- dostupnosť bývania
- dostupné bývanie, kde by sa do budúcnosti v blízkosti nachádzali školy, škôlky, obchody, práca, popri prípade nejaké detské alebo športové ihrisko
- lepšie pracovné príležitosti (celkovo v žilinskom kraji)
- dostatok príležitostí či už pracovných, ale aj príležitostí sebarealizácie
- vidieť, že kraj niekam smeruje a nestagnuje
- aby sa už počas štúdia stretávali s pracovnými príležitosťami, teda boli informovaní o tom, kde by sa mohli uplatniť
- lepšie pracovné príležitosti na Liptove
- podpora cestovného ruchu - využiť pekné životné prostredie na rekreáciu

AKÝ REGIÓN CHCEM MAŤ V ROKU 2030?

- Dostupný v možnostiach zamestnania a bývania
- Súdržný, aby sme si navzájom pomáhali
- Kvalitný

AKÝ KRAJ CHCEM MAŤ V ROKU 2030?

- Otvorený novým možnostiam
- Moderné vzdelávanie a zdravotníctvo
- Atraktívny

EUROFONDY V ŽILINSKOM KRAJI

Prerozdelenie finančných prostriedkov podľa priorít:

1. **VZDELÁVANIE**
2. **ŽIVOTNÉ PROSTREDIE**
3. **KULTÚRA**
4. **ŠPORT**
5. **INÉ/Spoločenské všeobecné priestory, Organizácie pre sociálne slabšie rodiny, Cestovný ruch**

Región ORAVA

VZDELÁVANIE

Čo chýba mladým ľuďom?

- motivácia do práce pomocou vzdelávania, viac odbornosti
- chýba zápal do nových vecí, viac aktivít spojených so vzdelaním
- modernejšie technológie
- motivačné prednášky
- spolupráca so psychológmi/ každá škola by mala mať psychológa
- dať mladým priestor
- motivácia do učenia a dokázať študentom, že to nie je len mrhanie časom
- hlbšie študovanie slovenských dejín, keďže sa učíme všeobecne svetovo
- možnosti vzdelávania v oblasti osobnosti, financií, zručností
- učenie o rôznych rasách a náboženstvách - diskriminácia
- hovoriť o projektoch, do ktorých by sa mohli mladí ľudia zapojiť
- vzdelávanie animátorov/dobrovoľníkov

Aké riešenie navrhujete?

- dôverovať mladým
- aktívne vzdelávanie, doniesť vzdelávanie vonku medzi mimoškolské aktivity
- vytvoriť centrá pre spojenie vzdelania a vedeckých, skúšobných a podnikateľských zručností
- na praxi ukázať že práca nie je strata času, ale „odmena,,
- spraviť študovanie viac pomocou rôznych aktivít a hier
- zlepšiť vybavenie priestorov a učebníc
- vytvorenie systému alebo niečoho pre ľudí, ktorý sa chcú v týchto oblastiach vzdelávať a ktorý chcú vzdelávať ostatných

KULTÚRA

Čo chýba mladým ľuďom?

- v Dolnom Kubíne chýba kino/divadlo
- nedostatok vedomostí, veľa kultúrnych pamiatok
- vyštudovaní hudobníci zo zuš nemajú priestor na rozvoj - uplatnenie
- nedostatočné poukazovanie na dôležitosť kultúry pre celé rodiny a starších
- chýba divadelný krúžok

Aké riešenie navrhujete?

- viac spoznať svoj „domov,,
- dotácie, príspevky na kultúrne učenie spev, tanec iné osobné umenie
- finančná podpora fungovania krúžkov zameraných na divadlo/hudbu
- viac sa naučiť o kultúre
- častejšia návšteva divadiel
- spraviť zbor hudobníkov/spevákov a vybudovať kapelu, vo voľnom čase venovať sa hudbe

ŠPORT

Čo chýba mladým ľuďom?

- podpora rozmanitosti športových možností
- podpora "nepopulárnych" športov
- v Dolnom Kubíne chýba športový areál a cyklotrasy
- chýbajú dobré podmienky - aj iných nepopulárnych športov, chýbajú podpora po strany vúc

Aké riešenie navrhujete?

- viac motivovať žiakov do športových krúžkov
- zistiť v čom sme dobrý a rozvíjať to
- podporovať športové dni na školách/záujmové krúžky
- vytvoriť lepší priestor na zlepšovanie, napr. aby si nás niekto všimol a splniť si svoj sen a ísť ďalej..
- dotácie alebo príspevky na športy, ale aj tie okrajové
- finančná podpora pre slabšie rodiny pre talentované deti v športe

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Čo chýba mladým ľuďom?

- v Dolnom Kubíne chýba ochrana proti vyrubovaniu lesov
- na Orave chýba kanalizácia
- vo vykurovacom období je zlá kvalita ovzdušia
- v Námestove zlý stav mostov
- zmizla biodiverzita

Aké riešenie navrhujete?

- oboznamovanie ľudí o škodlivosti zlého ovzdušia ako iniciatíva Orava za čisté ovzdušie.
- prednášky o ekológii
- organizovať zber odpadkov
- naučiť ľudí netvoriť odpad
- v roku 2030 je možné, že bude z dnešného počtu lesov len jedna štvrtina, teda organizovať petície proti vyrubovaniu alebo veľkému množstvu výrubu lesa

ČO POMÔŽE MLADÝM ĽUDOM, ABY ZOSTALI V ŽILINSKOM RAJI?

- mať možnosť zamestnať sa v kraji
- nájsť si prácu, ktorá ma bude baviť a bude mať dobrý plat
- súbor výhod a motivácia formou poukazovania na výhody kraja
- umožniť viac miest/možností v zamestnaní + vyšší plat
- spravodlivé výberové konania
- vytvorenie vhodných cestovných podmienok
- väčšia komunikácia medzi pracovníkmi a ich nadriadenými (napr. aby boli vypočuté ich námietky k nedostatkom)
- aby pracujúci v dôchodkovom veku nechali priestor mladým
- bonusy v podobe poukážok/volných vstupov na atrakcie a voľnočasové aktivity v regióne

- väčšia nezávislosť kraja od štátu

AKÝ ORAVSKÝ REGIÓN CHCEM MAŤ V ROKU 2030?

- aby Oravčania žili športom, kultúrou, mali dobré podmienky pre rozvoj
- vybudovať priestor na seberealizáciu
- technologicky vyspelý

AKÝ KRAJ CHCEM MAŤ V ROKU 2030?

- čo najúspešnejší a najlepší, je len na nás, aký si ho spravíme
- aby sa nezabúdalo na hornú Oravu
- plný možností či pracovných, kultúrnych aj voľnočasových
- pomáhajúce si medzi jednotlivými mestami/regiónmi
- technologicky vyspelý

EUROFONDY V ŽILINSKOM KRAJI

Prerozdelenie finančných prostriedkov podľa priorít:

1. **VZDELÁVANIE**
2. **ŽIVOTNÉ PROSTREDIE**
3. **ŠPORT**
4. **KULTÚRA**
5. **INÉ** /zdravotníctvo, nemocnice, doprava, domovy pre dôchodcov, rekonštrukcia ciest, inovačné centrá/

